

J. Dimnik, nadučitelj v Ljubljani, pa nas je prav presrečno pozdravil brzozavnim potom, za kar se mu je društvo istim potom zahvalilo ter mu obenem čestitalo k njegovemu 25letnemu službenemu jubileju. — Točno ob 10. uri dop. otvori društveni predsednik g. D. Česnik zborovanje, presrečno pozdravi vse navzočnike, zlasti vrle Vipavce, ki se niso strašili daljnje poti in stroškov, se spomni umrlega člana g. Fr. Grosa, bivšega učitelja v Matenji vasi in g. R. Šebra, tiskarja v Postojni, ki je bil ves čas društvenega občanka njega podporni član. Nadalje bodri tovariše k vztrajnemu in vestnemu izpolnjevanju svojih dolžnosti, ker le na ta način bomo resnično svobodni in svobodna bo tudi naša ljubljanka — šola. Nato podeli besedo tajniku g. R. Horvatu. Iz njegovega poročila doznavamo, da je imelo naše društvo 3 častne, 63 rednih in 5 podpornih članov. Zborovanji sta bili — kakor na Kranjskem sploh tudi drugače ni mogoče — le dve, to je 1 redni in 1 izredni občni zbor, poleg tega je pa imel odbor še 4 seje. Po odborovi inicijativi se je sestavil v Postojni posebni pripravljalni odbor, ki je imel nalogo skrbeti za dostojen sprejem skupščinarjev »Zavezze« v Postojni. Ta odbor je častno izvršil svojo nalogo, zato se istemu izreka za njegov veliki trud najtopleja zahvala in priznanje. V tem letu so se dalje izvolili za naš šol. okraj štirje poverjeniki za »Zavezine« liste; ti gg. so Horvat, Juvanec, Skala in gdč. B. Bizañl. Sklenilo se je, da pri prihodnjem občnem zboru poročajo o svojem delovanju. G. Horvat se je mogel že zdaj pohvaliti, da je pridobil 4 učiteljice kot nove naročnice »U. Tov.« Le tako naprej, zlasti poverjeniki v večjih krajih, da se pridobijo za naročnike tudi neučitelji,* po znanem pregovoru: kamen do kamena . . . Poročilo tajnikovo se je odobrjuje vzelo na znanje. — Za njim poroča blagajnik g. A. Skala o denarnem stanju našega društva. Iz njegovega poročila doznavamo, da je to stanje jako ugodno, zato se sklene, takoj naročiti prav lep nagrobni spomenik rajnkemu g. Grosu. Blagajnikovo poročilo se potem po pregledu in potrditvi računov s pohvalo odobri.

Na to je sledila najzanimivejša točka dnevnega reda: referat nadučitelja R. Horvata »O risanju po naravi v ljudski šoli«. Njegovo skrbno sestavljeno, obširno poročilo je jako ugajalo in so se končno sprejele naslednje teze, ki pa veljajo le za šole s šestletnim obiskom: 1.) risanje po naravi se uvede v ljudske šole; 2.) otroci se vadijo risati po naravi take predmete, ki so ploščnati in se morejo pritrditi obesiti ali postaviti ob šolsko tablo, da jih obenem vsi otroci enake opažujejo; 3.) okroglasta ali valjasta telesa se rišejo v prerezu; 4.) predmeti, ki jih je možno le s perspektivo dobro narisati, naj se rišejo v najvišjem oddelku, ozir. razredu, toda le na takih šolah, kjer sta odločeni za ris. najmanj po 2 uri na teden in 5.) se prebarvajo prav tako v najvišjem oddelku razne cvetice, listi in sadje z barvastimi svinčniki. Učitelj naj večinoma ne predrisava na tablo, ampak dobro obravnavaj dotični predmet in otroci naj ga potem rišejo najprej na makulturni papir. Da se pa zadosti staremu a resničnemu pregovoru: srednja pot — najboljša pot, naj se tudi poslej vadi risati razne meandre, ornamente in okraske, in sicer to s praktičnega ter estetiškega stališča. Pri tem pa omenjamo neke prav umestne opomnje tovariša D. Česnika, ki je rekel takole: »Varujmo se vsakega prenačljivanja in pretiravanja pri tej izpremembi — namreč v risanju po naravi — da se ne zgodi tako kakor pri pokončni pisavi. Tudi ta se je v začetku prav dobro sponašala, ker so se učitelji zanjo zavzemali in jo vadili z vso vnemo. Ko pa je minil prvi »ogjenj«, so se pokazali veliki nedostatki te pisave. Varujmo se pa zlasti prevelikega pripravljanja za risanje po naravi, da ne zanemarimo s tem priprave za druge mnogo bolj važne in potrebne učne predmete.« Previdnost je torej priporočal naš tovariš in z zadoščenjem konstatujem, da se je v tem slučaju ravnala tudi naša višja šolska oblast po ravnokar navedenem nasvetu, zakaj da se preizkusi nova učna pot v risarskem pouku, ni kratkomalo zaukazala vsem učiteljem tako poučevati, temveč nadzorniki so izbrali neka-

* To bi bilo jako želeli. Le iz našega glasila bodo čuli naši prijatelji pravi in resnični glas o naših težnjah in bojih! Uredn.

tere boljše risarje-učitelje, ki bodo v prihodnjem šolskem letu preizkušali to metodo ter o svojih poizkusih in opazovanjih poročali koncem leta.

Pri točki »volitve« se je izvolil per acclamationem dosedanji odbor, le namesto iz okraja odišlega nadučitelja g. A. Korbarja smo izvoli g. F. Mercino.

Novi odbor se je po občnem zboru takoj konstituiral ter obstoji iz naslednjih gg.: Drag. Česnik, predsednik, F. Mercina, podpredsednik, R. Horvat, tajnik, gdč. M. Dovgan, tajnik »a namestnica, A. Skala, blagajnik, F. Juvanec, pevodja in F. Verbič, njegov namestnik. — Končno sta bila sprejeta še dva samostalna nasveta: 1.) odbor deluj na to, da se zakonito uvedejo dvomesečne počitnice, ki naj bi trajale od 15. julija do 15. septembra in 2.) v vročih poletnih dneh prenesi se ves pouk na dopoldne. Oba nasveta sta se utemeljevala s tem, da bi bila taka izprememba v korist šolstvu in učiteljstvu.

S tem je bil končan obširni dnevni red, in predsednik sklene občni zbor ob pol 1 uri s Slava-klici presvetlemu cesarju, ki mu je navdušeno pritrnilo vse zbrano učiteljstvo.

Književnost in umetnost.

Šestdesetletnica Vatroslava Holza. Dne 1. t. m. je praznoval naš slovenski pisatelj, potopisec in umetniški kritik, g. Vatroslav Holz, šestdesetletnico svojega rojstva. Pravkar izhaja v »Slovanu« njegova autobiografija pod naslovom »Roman umetniškega samouka«. Holz je bil in je še danes plodovit sotrudnik bivše »Zore«, »Ljublj. Zvona«, »Slovana« »Slovenskega Naroda«, »Edinosti« in našega lista. Širom slovenske domovine znan, je tudi iskren prijatelj naprednega slovenskega učiteljstva. Udeležil se je skoro vsakega »Zavezinega« zborovanja. Kot človeka in pisatelja ga dičite dve lepi lastnosti: dobrosrčnost in humor. Vrlemu rodoljubu in odkritosrčnemu svojemu prijatelju kličemo tudi mi: Bog daj še mnogo zdravih in veselih let!

Metodika za vjeronauk u nižim pučkim školama. Napisao F. Heffler, vjeroučitelj. — Zagreb 1903. Naklada »Kršćanske škole«, tisk A. Scholza. — To izborna knjigo priporočamo politikujočim prečastitim gospodom katehetom. Naj vsaj za toliko časa opuste osebno napadanje v »Slovincu«, dokler te lepe knjige temeljito ne preštudirajo!

Pobjeda psihološke metode. Priredio F. Heffler. Zagreb. 1904. Naklada »Kršć. škole«, tisk C. Albrechta. — Tudi tu sem sodi naša gorenja opazka.

Knjižnica za mladino. Prihodnji zvezek »Knjižnice za mladino« izide o Božiču. Razne zapreke so krive, da ne more iziti prej. Dotlej bo nemara razprodane tudi nekoliko velike zaloge. V prihodnjem zvezku bo priobčena daljša povest »Milutin Oblokar«, ki jo je priredil za slovensko mladino tovariš nadučitelj Janko Leban. — Toliko v pojasnilo in v odgovor vsem tistim, ki nas povprašujejo, kaj je s »Knjižnico za mladino.«

Vestnik.

Učiteljski konvikt. G. Anton Skala, nadučitelj v Vipavi, je nabral pri zborovanju »Postojinskega okr. učiteljskega društva«, dne 2. t. m. v Št. Petru 17 K 40 h; g. J. Lampret, lastnik tiskarne in založnik šolskih tiskovin v Kranju 20 K*); g. Tomo Petrovec, nadučitelj v Polhovem gradu 1 K; g. Štefan Primožič, ravnatelj gluhošemnice, 60 h. Živli daro valci in nasledniki!

* Pri tej priliki opozarjamo sl. šolska vodstva in krajne šolske svete, da se pri naročevanju šolskih tiskovin ozirajo na J. Lampreta v Kranju in R. Šeberja v Postojni. Razen »Narodne Tiskarne« podpirata edinole ti dve tiskarni »učiteljski konvikt«. Zato: »Svoji k svojim!« Uredn.